חצות היום 11:27 גיליון מס' 978

17:15 :צאת שבת: 16:16

"י"ב כסלו התשפ"ד פרשת "ויצא"

"וישא יעקב רגליו"

"וישא יעקב רגליו" ביטוי זה אינו רגיל במקרא, בדרך כלל כתוב "ויצא..." וילך..." מה הכוונה בביטוי "וישא רגליו"? פירושים שונים נכתבו לבארו. רש"י מפרש שההליכה הוקלה ליעקב לאחר שקיבל את הבטחת שמירתו מהקב"ה. לעומתו רבי יצחק עראמה (עקידת יצחק שער כה) כותב ההפך הגמור, יעקב לא רצה ללכת הוא היה צריך לגרור את רגליו בכח, הוא רצה להישאר במקום בו היה לו גילוי שכינה.

פירוש מעניין ועמוק מופיע אצל הנצי"ב (פירוש העמק דבר בראשית כט א), הנצי"ב מקשר את המשך הפסוק לתחילתו, נאמר בפסוק "וישא יעקב רגליו וילך אל ארץ בני קדם" שואל הנצי"ב, מהי אותה ארץ קדם המוזכרת בפסוק? הרי יעקב הלך לארם? עונה לשאלתו שארץ קדם משמעותה ארץ המזרח היכן שאברהם שלח את בני קטורה. אך כאן ארם היא לא אותה הארץ, מסביר הנצי"ב שבכל מקום שבו מוזכרת ארץ בני קדם הכוונה למקום בו עוסקים בכשפים וכד'.

בארץ ישראל יעקב היה מוקף עובדי עבודה זרה. אברהם, יצחק ויעקב היוו מגדלור כנגד העבודה הזרה, הם נלחמו בה וביססו את האמונה בא-ל אחד. אין אפשרות שהאבות יימשכו לעבוד עבודה זרה, אין להם נטייה לזה כלל. אך כעת יעקב הולך למקום שבו עוסקים בכשפים, סוג עבודה זה חדש ליעקב, הוא לא רגיל בו, כיוון שכך הוא עלול להימשך אחריו, הוא מעולם לא נלחם והתמודד באתגר שכזה. כמו כך כישוף מסוג זה עוסק בידיעת העתידות, נושא שמושך את ליבו של האדם.

אומר הנצי"ב שבארץ ישראל רגליו של יעקב הולכות מעצמן, אין לו את ההתמודדות עם העבודה זרה, הוא כבר אינו צריך לשים לב לדרכו הרוחנית בתחום זה. בארם ההתמודדות והאתגר קשים יותר, יעקב צריך לשים לב על כל צעד ושעל שאינו מתפתה לחטוא בזה, שאינו נופל בנטייה לכישוף וידיעת העתידות. הוא חייב "לשאת רגליו" הוא צריך לשים לב ולבחון את דרכו כדי לצלוח את הדרך בצורה מיטבית.

"מעשה אבות סימן לבנים"

כך גם אנו צאצאי האבות הקדושים. במהלך החיים הקב"ה מזמן לנו אתגרים והזדמנויות, עלינו "לשאת את רגלינו" לבחון את הדרך בה אנו הולכים, לשים לב לאבני הנגף הנקרות לפתחנו. לאחר שהתמודדנו מול מציאות מסוימת וצלחנו אותה ב"ה. עלינו מדריגה, ניסיונות אלו כבר לא מושכים אותנו. במדרגה גבוהה יותר הקב"ה מזמן לנו התמודדויות חדשות ומורכבות יותר. גם אותן עלינו לעבור וכך לעלות עוד ועוד במהלך חיינו.

"שהניסיונות שהקב"ה נותן ליהודי הם מתנה מן השמיים לטובתו, שע"י הניסיונות העוברים עליו הוא הולך וגדל" (נתיבות שלום, וירא).

בעזרת ה' נתפלל שנצליח לצלוח ולגדול מכל ההזדמנויות והאתגרים הנקרים לפתחנו.

הרב דוד נהרי שכונת הדרים

יד משהם - (ע"ר) 7-58-036504-1 ערד. 3728 שהם 3728 שהם 6082716 און על. yad.mishoham@qmail.com | 6082716 ערד.

סניף שהם האלופים!!

קבלו אותהה

שבת ארגון תשפ"ד

"בנושא הננו למען עם הנצח

אחרי חודש כזה בטוחים שהולך להיות מטורף!!

לו"ז לשבת תקבלו מהמדריכים.

שבת שלום! סגל תשפ"ד ואמנה הקומונרית

כנפי רוח - חוזרים לקשור ציציות ללוחמים!

שלום וברכה לכל!

אני שמח לשתף שחזרנו לקשור ציציות ללוחמים בשוהם.

עמדת הקשירה, כרגיל, בחניית מרכז ספרא.

תודות ויישר כח ל:

אמיתי, שמגייס תרומות למימון רבישת ציציות

מאיר וינרב, שמרכז מעתה את פרוייקט הקשירה.

בתיה שיאון, שממשיכה לרכז את חלוקת הציציות ללוחמים.

בל הקושרות והקושרים!

ניתן לקחת ציציות לקשירה הביתה, להשאיר פרטים, ולהחזירן באשר מוכנות

נשים יכולות לקשור ללא מגבלת קשר ראשון!

אנא הצטרפו לקבוצת הווצאפ שלנו:

https://chat.whatsapp.com/K2rq5K9C75sCG8t6Ftl9Rm

לתרומות בביט:

052-247-4047 , אמיתי

לתרומות בפייבוקס:.

0546690267 חן

לקשירת ציציות: מאיר וינרב, 4276-788-654

*לתאום: בתיה שיאון, 2528-374

יש לכם כנפי רוח!

יישר כח בהצלחה!

בֶּן אָדָם, עֲלֵה לְמַעְלָה, עֲלֵה.

בִּי כֹּחַ עַז לָךָ, יֵשׁ לָךָ כַּנְפֵי רוּחַ, כַּנְפֵי נְשַׁרִים אַבִּירִים.

אַל תִּכַחֵשׁ בָּם, פֶּן יִכַחֲשׁוּ לְדָּ.

דָרוֹשׁ אוֹתַם – וִיִּמַצְאוּ לִךְּ מִיַּד.

א. יעקב שם אותם תחת ראשו.

https://www.youtube.com/watch?v=leg5AvuikfA חידון א' ב' לפרשת ויצא

נכתב ע"י זיוה מונסונגו

מזל טוב!

למשפחת כהן לנישואי הודיה עם ניר לשרה ולנועם ויספר לאירוסי הבת רעות עם יובל

:הגיליון יוצא בחסות

צביקה טכנאי מחשבים מומחה בעל ניסיון של 20 שנים

בתחום!

פתרון תקלות חומרה ותוכנה במחשב, פרמוט והתקנה. הקמת רשתות ביתיות, הגברת טווח וויפי ב50% לפחות. ייעוץ חינם בקניית מחשב חדש. שירות Door to Door

מנעולן

החלפת צילינדר לכל סוגי הדלתות+איזון. פריצת דלתות רכבים וכספות. שרות מהיר!

054-5933248 : צביקה

- ו. ממילה זו לומדים שיעקב תיקן תפילת ערבית.
 - ז. שפחת לאה .

ב. שפחת רחל.

ג. הר בפרשה .

- ח. חזיון לילה.
- ט. רש"י מפרש: חברבורות רחבות. (ל, לב)
- י. אסף ה' חרפתה. כך רחל קוראת את שם בנה.
 - ב. כלי נגינה .
 - ל. העיר בית אל בשמה הראשון .
 - מ. בפרשה מקום. בארצנו קיבוץ בצפון .
 - נ. מבני בלהה .
 - ס. עולים ויורדים בו.
 - ע. פרי עץ בפרשה
 - פ. כך מכנה יעקב את אלוקי אביו.
 - צ. יעקב משקה אותם
 - ק. מים קפואים .
 - ר. רועה צאן. יפת תואר ויפת מראה.
 - ש. שמע ה' שהיא שְנוּאַה. ומכאן שם בנה
 - ת. רחל שמה אותם בכר הגמל.

מפי הדיבור"/יצחק לקס

קודם כל יהודי

"בדרום אפריקה אתה קודם כל יהודי, ציוני ומאמין, גם אם אתה מגיע בשבת עם בׄ הרכב לבית הכנסת."

ברוברט (ראובן- רובי) וסילביה-פיליס (שרה) כהן, הוריו של חוני כהן הווה עובדא.

רובי נולד בשנת 1925 בגורזד שבליטא. בנם של מנדל ולאה כהן, אח ליעקב ולבטי שנפטרה בדמי ימיה, ולרוזי שנולדה לאחר שהמשפחה עברה לדרום אפריקה.

רובי גדל בגורזד, עיירה שבה היו כאלף ומאה יהודים, ובהם גם תלמידי חכמים ויראים. רבים התפרנסו בדוחק מעבודה בממל שבגרמניה, הרחוקה 15 ק"מ מגורזד.

בעקבות פוגרום שליטאים פשיסטיים עשו במלון השייך לדודתו של רובי, בעוד רובי הקטן מתחבא מתחת למדרגות וחווה את אימי הפוגרום אל מול עיניו, החליטו הוריו לעזוב את ליטא ולהגר לדרום אפריקה.

באותם שנים, ולמעשה החל מסוף המאה ה – 19 רבים מיהודי ליטא החלו להגר לדרום אפריקה בעקבות גילוי מרבצי יהלומים וזהב, וכך עד שנות ה – 30 של המאה ה- 20 כבר היו בדרום אפריקה כ – 70,000 יהודים, רובם ממזרח אירופה.

כדי לקבל את היתר הכניסה נאלצה המשפחה לגור תחילה בגרמניה. משך 3 שנים, עד שנת 1933, גרה לאה יחד עם שני ילדיה בברלין, בעוני ובדוחק רב, בעוד מנדל נסע לדרום אפריקה כבר ב – 1930 כדי להכין את בואם. שם החל לעבוד במפעל בשר לפרנסתו ופרנסת המשפחה.

לאה וילדיה עלו על האונייה "אדולף ורמל" אשר יצאה מברלין, והמשפחה התאחדה שוב וקבעה את מגוריה בפרברי יוהנסבורג.

זמן קצר לאחר הגיעם לדרום אפריקה נולדה ביתם רוזי. משפחתו של רובי הצטרפה לקהילה היהודית המגובשת והמלוכדת שכיבדה את המסורת היהודית והייתה מחויבת לחזון הציוני. למרבה הצער אחותו בטי נפטרה בדמי ימיה, ואימו לאה, קיבלה את מותה בצער רב שליווה אותה עד יום מותה.

רובי שהגיע לדרום אפריקה בהיותו בן 8 לא ידע מילה בשפה האנגלית, ועל כן נאלץ להתחיל שוב את לימודיו בכיתה א'. הוריו שלחו אותו ואת אחיו לבית הספר הציבורי שם למדו יהודים וגויים גם יחד.

רובי המשיך לבית ספר התיכון אותו סיים בהיותו בן 16, שכן החליט ללכת בעקבות אחיו הגדול יעקב, ולהתגייס לצבא הדרום-אפריקאי שלחם באותה עת כנגד הגרמנים.

יעקב, אחיו הגדול של רובי התגייס לחיל האויר ב – 1940, ולאחר שסיים את קורס הטיס במגמת נווטות, לחם בגבורה כנגד הצבא הגרמני. רובי, התגייס לחיל רגלים לארמיה ה – 8, זאת על אף התנגדות הוריו נוכח גילו הצעיר, ומשנת 1940 ועד תום המלחמה השתתף בקרבות רבים כנגד הצבא הגרמני. הוא זכה ל – 6 מדליות ועיטורים לרבות צל"ש המלך על התנהגות אמיצה.

הוא לחם במצרים, ולאחר מכן לחם יחד עם הגדוד שלו באיטליה עד תום המלחמה. עם סיום המלחמה, בשנת 1945, עשה הגדוד את דרכו חזרה לדרום אפריקה דרך ארץ ישראל.

רובי זכה לבקר בירושלים, בהר הבית ובכותל המערבי, ואף פגש יחד עם שאר הלוחמים היהודים את ישראל רוקח – ראש עירית תל אביב באותם ימים.

לאחר חזרתו מהמלחמה הכיר רובי את סילביה שנולדה בדרום אפריקה בשנת 1924, ביתם של יוסף ופולי מאירוביץ שעוד בשנת 1910 הגרו מריגה לדרום אפריקה. אביה של סילביה ניהל לפרנסתו חנות במכרות הזהב.

בחלוף שנתיים, בשנת 1947 נישאו רובי וסילביה וקבעו את מרכז חייהם ביוהנסבורג בקרב הקהילה היהודית. רובי החל לעבוד כצלם ובהמשך ניהל את חנות אביזרי הצילום שלו משך 40 שנה. משנולדו ארבעת ילדיהם – פולה, חוני, אווה וגארט', בחרה סילביה לגדל את הילדים ולהקדיש להם את מלוא תשומת הלר

ביתם של רובי וסילביה היה בית יהודי מסורתי אורתודוכסי. הילדים למדו בבי"ס ציבורי ולמדו לימודי יהדות אחר הצהרים.

הם היו חלק מקהילה יהודית שמנתה כ – 2,000 חברים. בשבת נסעו ברכבם להתפלל בבית הכנסת יחד עם שאר חברי הקהילה.

בביתם הדליקו נרות שבת, עשו קידוש, חגגו את החגים היהודיים ואולם לא הקפידו על קיום שאר המצוות על פי ההלכה. בשבתות ובחגים היו בני המשפחה הרבים מתכנסים לארוחות חגיגיות.

<u>"בדרום אפריקה אתה קודם כל יהודי, ציוני ומאמין, גם אם אתה מגיע בשבת עם הרכב לבית</u> הכנסת."

רמת החיים בביתם של רובי וסילביה כבר הייתה טובה לאין ערוך מזו של הוריהם.

בביתם הפרטי הייתה בריכת שחיה גדולה ומגורים למשרתים השחורים שניהלו את משק הבית. רובי וסילביה הקפידו על מתן כבוד והערכה למשרתים, הגם שבאותה תקופה, תקופת האפרטהייד, נחשבו המשרתים השחורים בקרב רבים מהלבנים כנחותים מהם.

בדרך זו הם חינכו את ילדיהם.

החיים הטובים שבדרום אפריקה באותם שנים לא גרמו לחלק מהיהודים לחשוב על עלייה לישראל, ובכל זאת, חוני, בנם של רובי וסילביה הגיע לאחר מלחמת יום הכיפורים לביקור ראשון במדינת ישראל כדי להתנדב ולסייע למדינה אחרי המלחמה.

סילביה הייתה אשה ליברלית ופתוחה מאד, בעוד רובי דיבר מעט ועיקר החינוך לילדיו נעשה באמצעות דוגמא אישית שנתן. הוא מעולם לא צעק או היכה את ילדיו.

הוא היה חוזר ואומר לילדיו:

"תשמרו על המילים שאתם מוציאים מפיכם. המילים הם הכבוד שלכם והאופן שבו יעריכו אתכם."

רובי דחף את ילדיו לצאת וללמוד לימודים גבוהים באוניברסיטה ולהגשים את מה שלא עלה בידו. על אף שלא כולם בחרו בדרך זו ולמדו לימודים פרקטיים אמרו ההורים:

"אנחנו סומכים על הילדים שלנו שיעשו את מה שהם רוצים, וילמדו את מה שטוב להם".

יחד עם זאת כשסילביה ראתה שבנה חוני הופך בתפיסת עולמו לרדיקל ולרלטיביסט מוחלט, ועומד להתרחק מיהדותו, פעלה נמרצות כדי לשמור על בנה ולקרב אותו חזרה למסורת וליהדות.

היא דאגה להפגיש אותו עם הרב מנדל קוסובסקי זצ"ל, שהיה באותה עת רב קהילה ביוהנסבורג ולימים הרב הראשי של ציריך, ובזכות שיחות שהיו ביניהם חזר חוני לדרך המלך.

"אמא לא מוותרת על אף אחד מילדיה. כשהילדים יודעים שהבית תמיד פתוח עבורם, קל יותר להחזיר אותם לדרך המלך".

לאחר שחוני יחד עם אביבה אשתו עלו לישראל בשנת 1994, הגיעו רובי וסילביה מדי שנה לבקר אותם בישראל.

כשחזר רובי לישראל 50 שנה לאחר שהיה בה בפעם האחרונה כחייל בצבא הדרום אפריקאי אמר:

"זו לא אותה הארץ שפגשתי לפני יובל שנים. עכשיו אני מבין שרק כשהיהודים נמצאים בארץ ישראל, הארץ פורחת".

בשנת 2004 בהיותו בן 79 נפטר רובי ונקבר בבית הקברות היהודי ביוהנסבורג. על מצבתו נכתב : "Gentleman".

סילביה נפטרה בשנת 2017 ונקברה ליד בעלה בהיותה בת 91. על מצבתה נכתב: "אשה עם רוח חופשית".